

Aan de gemeenteraad
cc commissieleden
cc pers

DATUM 17 april 2024
ZAAKNUMMER 1441017
BEHANDELD DOOR Mariska de Gooijer
TELEFOON 14035
UW KENMERK
BIJLAGEN
BETREFT Beantwoording art41. vragen PvdA inzake derdelanders

Geachte raadsleden,

Op 8 april 2024 heeft de fractie PvdA vragen (hieronder *cursief*) gesteld over derdelanders op basis van artikel 41 van het Reglement van Orde.

Op 2 april j.l. heeft de Raad van State bepaald dat een aantal derdelanders voorlopig niet uitgezet mag worden omdat hun status onduidelijk is. Eerst moet het oordeel van de hoogste Europese rechter worden afgewacht. Deze uitspraak van de Raad van State is 'richtinggevend' voor alle derdelanders die nog in Nederland zijn. In de Volkskrant van afgelopen zaterdag 6 april lezen wij dat de gemeente Hilversum, met Dordrecht en Amstelveen, wel doorgaat met het uitzetten van derdelanders. De rest van de gemeenten wacht voorlopig het oordeel van de Europese rechter af.

1. *Klopt de berichtgeving dat de gemeente Hilversum doorgaat met het uitzetten van derdelanders, ondanks de meest recente uitspraak van de Raad van State?*

Het bericht uit de Volkskrant klopt niet. Op moment van publiceren van het artikel (6 april) waren de derdelanders die illegaal in Nederland verbleven al vrijwillig uit de Hilversumse opvang vertrokken (3 april). De afgelopen maanden hebben wij dit proces zeer zorgvuldig voorbereid en even zorgvuldig uitgevoerd. Met als resultaat dat derdelanders uit eigen beweging de opvanglocaties hebben verlaten en niemand onder dwang is uitgezet. Hieronder lichten we onze aanpak in meer detail toe.

Op het moment van de uitspraak van de Raad van State op 17 januari om het Recht op Tijdelijke Bescherming (RTB) te beëindigen hadden wij een scenario klaarliggen om aan deze uitspraak uitvoering te geven. De uitspraak betekende immers dat vrij snel (uiterlijk 2 april) de gemeente zou moeten starten met gedwongen ontruiming, omdat deze groep op dat moment illegaal in Nederland zou verblijven. Voorbereiding hierop was voor ons extra noodzakelijk vanwege het relatief grote aantal derdelanders dat halverwege februari nog in onze gemeentelijke opvanglocaties verbleef (52). In [Raadsinformatiebrief 2024-4 opvang derdelanders Oekraïne \(1403966\)](#), verstuurd op 19 februari 2024, hebben wij onze aanpak tot aan het moment van uitzetten beschreven.

Het is gelukt om deze aanpak uit te voeren. Op 4 maart heeft de gemeente aan alle betreffende derdelanders een brief gestuurd met informatie over het eindigen van de RTB en het eindigen van de opvang en het leefgeld. Op 12 maart zijn alle betreffende derdelanders, op dat moment nog 28 personen, uitgenodigd voor een individueel vertrekgesprek waar uiteindelijk 13 personen aan deel genomen hebben. Op 2 april is de vertrektermijn verlopen en heeft het locatiemanagement van de opvanglocaties bij de derdelanders aangegeven dat de gemeente op 3 april op de locatie aanwezig is om hen te verzoeken om te vertrekken.

Van de op 3 april nog aanwezige derdelanders waren er 9 mensen met een voorlopige voorziening (vovo). Deze mensen hebben het recht te blijven tot de rechter uitspraak in ieder individuele zaak heeft gedaan. Daarnaast verblijven er nog 19 mensen in de opvang met een lopende asielaanvraag. Dit zijn derdelanders die reeds asiel hebben aangevraagd voor 4 september 2023 en, volgens afspraken die ook staan beschreven in bovengenoemde Raadsinformatiebrief, in de opvanglocaties mogen blijven tot er plek is bij het COA.

Er waren nog 6 mensen aanwezig zonder geldige verblijfsvergunning. Zij zijn na het verzoek van de gemeente zelfstandig vertrokken. Twee van hen kregen op 5 april alsnog een vovo en zijn, conform de afspraken diezelfde bovengenoemde Raadsinformatiebrief, weer terug in de opvang. Er bevinden zich op dit moment dus enkel derdelanders in de Hilversumse opvang met een legale verblijfsstatus.

2. *Zo ja, waarom wacht u niet, net als het merendeel van de Nederlandse gemeenten, de uitspraak van de hoogste Europese rechter over het mogen uitzetten van derdelanders af?*

Uit de [uitspraak](#) van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: ABRvS) van 17 januari 2024 volgt o.a. dat de tijdelijke bescherming onder de RTB van derdelanders zonder permanente verblijfsvergunning in Oekraïne na 4 maart 2024 van rechtswege is geëindigd. De lijn van het Rijk is hierop gebaseerd en de uitspraak van 17 januari 2024 is, ook na de meest recente uitspraak van de ABRvS van 2 april 2024, nog steeds rechtsgeldig.

De meest recente [uitspraak](#) van de ABRvS van 2 april 2024 betreft een uitspraak van de voorzieningenrechter en heeft enkel betrekking op de zes derdelanders die in hoger beroep een voorlopige voorziening hebben gevraagd. Deze uitspraak brengt geen verandering in de reeds ingezette en gecommuniceerde lijn van het Rijk voor het beëindigen van de opvang en voorzieningen per 2 april 2024. De staatssecretaris van J&V heeft dit ook bevestigd in een [brief](#) van 3 april 2024 aan alle gemeenten. De gemeente Hilversum volgt de lijn van het Rijk. Gemeenten mogen doorgaan met het beëindigen van de gemeentelijke opvang en het stopzetten van andere voorzieningen zoals leefgeld per 2 april 2024.

Dit geldt alleen niet in het geval dat een rechter t.a.v. een individuele derdelander anders heeft geoordeeld in beroep of als een derdelander een voorlopige voorziening (of ordemaatregel) toegewezen heeft gekregen. Deze derdelanders behouden het recht op opvang en voorzieningen onder de RTB. Derdelanders zonder voorlopige voorziening/ordemaatregel of gunstige uitspraak in beroep verblijven vanaf 2 april 2024 illegaal in Nederland en mogen, indien zij niet zelfstandig tijdig zijn vertrokken, uit de gemeentelijke opvang worden verwijderd. In dat licht heeft de gemeente Hilversum de procedure van het beëindigen van de gemeentelijke opvang voor deze derdelanders op 3 april 2024 in gang gezet. Het resultaat hiervan staat beschreven in het antwoord op vraag 1.

3. *Zo ja, bent u het met de PvdA-fractie eens dat, gelet op de meest recente uitspraak van de Raad van State als zijnde het hoogste orgaan wat bindende uitspraken kan doen, voorlopig gestopt moet worden met het uitzetten van derdelanders?*
Zie het antwoord op vraag 2.

4. *Zo nee, op basis van welke motieven en uitspraken is er een noodzaak om door te gaan met het uitzetten van derdelanders?*

Zie het antwoord op vraag 2.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top